

Onderweg

Protestantse Wijkgemeente Archipel / Benoordenhout
nr. 9, 42e jaargang, november - december 2019

Engelenactie - doe mee!

**Nieuwe schoolboeken
voor JONG Transvaal**

**Doe je ook mee met
het kerstspel?**

Een nieuwe website

Colofon

Dit kerkblad wordt uitgegeven door de wijkgemeente Archipel-Benoordenhout. Duinzichtkerk, Van Hogenhoucklaan 89, 2596 TC Den Haag, tel. 070-3245778

Redactie:

Anne-Helene Borgts-Kooijmans (eindredacteur), Peter Sas, Bart de Hek

Administratie-adres/bezorging/abonnementen:

Kerkelijk Bureau, Van Hogenhoucklaan 89, 2596 TC, tel.: 070-3245778

Bijdragen Onderweg:

NL69INGB0000246128 t.n.v. Beheersstichting Duinzichtkerk/Vredeskapel onder vermelding van 'Bijdrage Onderweg'.

U kunt uw kopij tot uiterlijk op de aangegeven data vóór 12.00 uur inleveren. U kunt de kopij sturen of mailen naar ahborgts@gmail.com én naar het Kerkelijk Bureau: Van Hogenhoucklaan 89, 2596 TC, Den Haag, duinvre@xs4all.nl. Bij het onderwerp graag vermelden 'kopij Onderweg'.

Wilt u informatie op de website laten plaatsen, neem dan contact op met het Kerkelijk Bureau, duinvre@xs4all.nl.

Data Onderweg 2019

Nummer	Deadline	Verschijnt
10	4 december	17 december
1	15 januari	28 januari
2	12 februari	25 februari
3 (Paasnummer)	11 maart	24 maart
4 (Dubbelnummer - Pinksteren)	15 april	28 april
5 (Dubbelnummer - Zomer)	10 juni	23 juni

Decembertijde Kerk in Den Haag

De volgende Onderweg ontvangt u eerder dan gebruikelijk, zodat u hem voor de kerstdagen in huis heeft. 'Kerk in Den Haag', die u altijd samen met de Onderweg ontvangt, komt echter pas een week later uit. Bij wijze van uitzondering vindt u daarom in december alleen de Onderweg in uw brievenbus. Kerk in Den Haag kunt u de week daarop zelf meenemen uit onze kerk.

Nieuw redactielid

Vanaf deze editie is de redactie uitgebreid met Bart de Hek. Zijn vrouw Jorinke en hij maken al geruime tijd onderdeel uit van onze gemeente. Bart zal Anne-Helene en Peter helpen met het redigeren van de teksten en het opmaken van Onderweg.

Leestip: De kunst van het ongelukkig zijn – Dirk de Wachter

'We kunnen niet meer met verdriet en teleurstellingen omgaan', beweert de Vlaamse Psychiater Dirk De Wachter in zijn nieuwe boek. De 'Homo Hyper' is zo gericht op succes, maakbaarheid en eigen geluk dat het lijkt alsof verdriet een ziekte is. Maar juist de intimiteit die je bij tegenslag bij je medemens kunt vinden, maakt ons leven zinvol, want volgens De Wachter is juist in dit tekort de verbinding met anderen te vinden.

De Wachter werd bekend door zijn eerdere boek 'Borderline times', waarin hij de doorgeslagen prestatie maatschappij naast de negen criteria van borderline legt. De kunst van het ongelukkig zijn richt zich op een zinvol leven in deze borderline-maatschappij.

De Wachter zegt 'non-theïst' te zijn, maar liet afgelopen maand in Trouw nog doorschemeren dat hij gelooft in een God die te vinden is in de natuur en in mensen. Met zijn zachte mensbeeld in het achterhoofd denk ik dat hij gewoon nieuwe woorden heeft gevonden voor het oeroude 'genade' en 'barmhartigheid'. Een fijn troostend boek voor de winter dus!

Chris van Wieren

Meditatie

Borstklopperij

In een beruchte scene uit de film *Wolf of Wall Street* leert een geslaagde stockbroker (Matthew McConaughey) aan een beginnende handelaar (Leonardo DiCaprio) de ongeschreven regels van een stockbroker: 'move the money from your clients pocket into your own pocket'. Vervolgens slaat Mathew McConaughey ritmisch op zijn borst, terwijl hij een melodie neuriet. Dit strijdlied heeft inmiddels cultstatus bereikt (zoek via youtube op 'Wolf of Wall Street chest thump'), voornamelijk omdat het symbool lijkt te staan voor de moraal van de bankierswereld: als een gorilla jezelf verheerlijken en alleen voor eigen gewin gaan.

Wanneer iemand uit Bijbelse tijden deze scene zou zien, dan zou hij het heel anders interpreteren. We zien dat in het verhaal over de biddende Farizeeër en tollenaar in Lucas 18:9-14. Zij gaan beiden naar de tempel om te bidden, maar de Farizeeër bidt met een lofzang op zichzelf. In de huidige tijd zou hij zichzelf op de borst slaan, zoals de handelaar hierboven, met zijn eigen goedgekeurde moraal.

De Farizeeër stond daar rechtop en bad bij zichzelf: 'God, ik dank u dat ik niet ben als de andere mensen, die roofzuchtig of onrechtvaardig of overspelig zijn, en dat ik ook niet ben als die tollenaar. Ik vast tweemaal per week en draag een tiende van al mijn inkomsten af.'

Maar jezelf op de borst slaan is vandoord een teken van openbare rouw of berouw. Zoals de tollenaar in dit verhaal doet: De tollenaar echter bleef op een afstand staan en durfde niet eens zijn blik naar de hemel te richten. In plaats daarvan sloeg hij zich op de borst en zei: 'God, wees mij zondaar genadig.'

Door zich op de borst te slaan geeft de tollenaar aan dat er iets niet goed zit bij zijn hart, hij benadrukt de pijn die hij voelt bij het terugdenken aan wie je bent en wat je gedaan hebt. In bepaalde christelijke liturgieën is het nog steeds gebruikelijk om bij berouw of schuld-

belijdenis jezelf op de borst te slaan. Want je hart, het Hebreeuwse leeb, is in die tijd het centrum van waaruit je denkt, voelt en handelt. Precies dezelfde functies als het brein voor ons nu heeft dus. Het Bijbelboek Spreuken staat vol met verwijzingen naar het hart als plek van de rede (6:21), de innerlijkheid (3:5), wijsheid (4:24), zicht (4:25) en gedrag (4:26). De tollenaar probeert zijn innerlijke focus aan te spreken, alsof hij zichzelf wilt reanimeren, zichzelf opnieuw uit moet vinden.

Dat niet alleen je brein, maar je hart ook onderdeel is van je denken of zijn, is in de geneeskunde een fascinerend nieuw inzicht, waar nog niet heel veel over duidelijk is. Waar vroeger gedacht werd dat de communicatie tussen het brein en het hart eenzijdig was - van het brein naar het hart - heeft men nu ontdekt dat het beide kanten op gaat. Studies laten zien dat wanneer je je concentreert op een constant hartritme, je handelen anders wordt. Je keuzes worden weloverwogen, je luistervaardigheid gaat omhoog en je invoelend vermogen wordt beter. Hoewel hier nog niet heel veel harde bewijzen voor zijn, lijkt het alsof je hart fungeert als een tweede brein, dat samen met je hersenen je

'zelf' vormt.

Matthew McConaughey vertelde dat de scene in de *Wolf of Wall Street* oorspronkelijk niet in het script stond, maar toegevoegd werd toen iemand zijn meditatietechniek zag. Om bewust en helder op de filmset te verschijnen, slaat hij zichzelf ritmisch op de borst. Niet uit een gevoel van superioriteit, maar omdat hij merkt dat wanneer hij dat doet, hij beter presteert en beter kan nadenken. Moraal van het verhaal? Spreek je Leeb eens wat vaker aan! Roep je hart af en toe tot de orde door aan te kloppen, om zo je richting bij te sturen bij berouw, of je 'zelf' weer even aan te wakkeren. En daarbij een mooie psalm neuriën mag natuurlijk altijd.

Chris van Wieren

De 'chest thump'

Zondag I Advent

De nacht loopt ten einde
De nacht loopt ten einde,
de dag komt naderbij!

Het volk dat woont in duisternis
zal weten wie zijn heiland is,
Onverwacht komt van heinde en
ver
de mensenzoon, de morgenster.
Tekens aan sterren, zon en maan,
hoe zal de aarde dat bestaan?

Zo spreekt de Heer: verheft u vrij,
want uw verlossing is nabij.
Wanneer de zee bespringt uw land
en slaat u 't leven uit de hand,
weet in uw angst en stervenspijn:
uw dood zal niet voor eeuwig zijn.

Ziet naar de boom die leeg en naakt
in weer en wind te schudden staat,
de lente komt, een twijg ontspruit,
zijn oude takken lopen uit.
Een twijgje, weerloos en ontdaan,
zonder gestalte, zonder naam.
Maar wie gelooft verstaat het wel,
dat twijgje heet Emmanuël!

Die naam zal ons ten leven zijn,
een zoon zal ons gegeven zijn.
Opent uw poorten metterdaad,
dat uw Verlosser binnengaat.
de nacht loopt ten einde,
de dag komt naderbij!

Huub Oosterhuis

Gemeenteberichten

Een kort bericht omdat ik nog weinig te melden heb. Inmiddels heb ik al weer wat werkzaamheden opgepakt. Zo heb ik kunnen deelnemen aan enkele bijeenkomsten van de beroepingscommissie en een vergadering van de kerkenraad. Ik mag weer fietsen. Daardoor is mijn beperking voor het bezoekwerk weggenomen en ben ik weer voldoende mobiel om bezoekjes af te leggen. Daarnaast zijn we bezig met de voorbereidingen voor de laatste zondag van het kerkelijk jaar, 24 november. Op het moment dat u dit leest ligt de gedachtenis van onze gestorvenen alweer achter ons.

Advent

De komende zondagen zullen in het teken staan van advent, de voorbereiding van het Kerstfeest en alle gebeurtenissen daaromheen. Een mooie tijd voor onze kinderen en kleinkinderen, maar vaak een moeilijke periode voor de ouderen onder ons en voor velen die alleen in het leven staan. Laten we proberen de komende maand wat meer naar elkaar om te zien, om zo wat licht en warmte met elkaar te delen. Uit ervaring kan ik inmiddels zeggen: aandacht voor elkaar helpt.

Overlijden

Op 14 oktober jl. overleed één uit ons midden, Johan Cornelis Nico Visser, in de gezegende leeftijd van 93 jaar. Het was op de geboortedag van zijn vrouw Jeanne, die op 17 augustus jl. is overleden. De laatste maanden woonde Joop in Oldeslo, omdat de zorg voor hem door Jeanne thuis haar te veel werd. Joop vertelde graag over zijn lange geschiedenis met de Duinzichtkerk, waarvan hij de bouw en de opening had meegemaakt. Jarenlang heeft hij zich actief ingezet voor de gemeente, met name op het gebied van de financiën. Ook was hij vele jaren, samen met Jeanne, 'kerkvrijwilliger' in het ziekenhuis Bronovo. De dankdienst voor het leven van Joop vond plaats op 22 oktober in de Duinzichtkerk en werd geleid door ds. J.C. (Casper) van Dongen. Ons medeleven gaat uit naar dochter Nel, haar man René, kleinkinderen en achterkleinkinderen die binnen twee maanden afscheid hebben moeten nemen van beide ouders, grootouders en overgrootouders. Moge de gedachte dat de dood beiden weer heeft samengebracht hen tot troost zijn.

Ds. Jaap van de Meent

Lichtjeslabrynt tijdens Allerzielen op 2 november.

De Preek van de Leek door Kathleen Ferrier

Op zondag 27 oktober hield Kathleen Ferrier in onze kerk de Preek van de Leek. Voor wie deze gemist heeft: de tekst is op te vragen bij het Kerkelijk Bureau. Bijzonder was ook de zegenbede die zij uitsprak:

Moge God je zegenen met ontevredenheid over gemakkelijke antwoorden, halve waarheden en oppervlakkige relaties opdat jij onverschrokken de waarheid mag zoeken in liefde diep in je hart.

Moge God je zegenen met woede over onrechtvaardigheid, onderdrukking en uitbuiting van mensen opdat jij onophoudelijk mag werken aan rechtvaardigheid, vrijheid en vrede voor allen.

Moge God je zegenen met tranen die mogen vloeien met hen die lijden aan pijn en afwijzing of het verlies van een geliefde opdat jij je hand mag uitstrekken en hun pijn in vreugde mag veranderen.

Moge God je zegenen met genoeg dwaasheid om te geloven dat jij een verschil kan maken in deze wereld opdat jij door Gods genade kan doen wat anderen voor onmogelijk houden.

Van uw pastorale ouderlingen

Woorden als aandacht, gezien worden, gekend zijn, een hand op de schouder, meeleven en meeluisteren en meelijden zijn woorden die zo mooi in onze geloofsgemeenschap aanwezig zijn. We hebben elkaar nodig.

En wij vinden het fijn als u ons informeert en namen van mensen doorgeeft die aandacht en een hand op de schouder nodig hebben zodat de aandacht en zorg voor de ander van onze kant zichtbaar is.

We merken dat u dat doet. En daar zijn we blij mee. Wij zijn er voor u en voor elkaar.

Monique de Kruijf

Contactgegevens

Jan Willem Thijs
Van Diepenburchstraat 96, 2597 PW
070 3248896, jwtk@kpnmail.nl

Jenny du Pon
Bezuidenhoutseweg 65-81, 2594 AC
070 2162181, jdupon@ziggo.nl

Annemie van Gend
Benoordenhoutseweg 78, 2596 BC
070 3242658 / 06 5115 7397
annemiebesier@hethaagsebos.eu

Zij richten zich vooral op gemeentelieden van 70 jaar en ouder.

Monique de Kruijf
Benoordenhoutseweg 275, 2596 BJ
06 13703816 (ook Whatsapp),
moniquedekruijf@ziggo.nl

Ruerd Ruben
Waaltdorperweg 51, 2597 HP
070 3264060, ruerd.ruben@wur.nl

Deze twee zijn er vooral voor de groep vijftigers en zestigers.

Jeugouderling

Daniël Akkerman
Ruychrocklaan 92, 2597 ER
06 27024043,
dpakkerman@gmail.com

Tussentijds bericht van de beroepingscommissie

De beroepingscommissie heeft, sinds haar start eind april, zeer intensief gezocht naar een nieuwe predikant. Vanuit de gemeente kwamen vele suggesties en er was een goede respons op de vacature: we hebben 14 reacties ontvangen. Desondanks heeft deze procedure nog geen kandidaat opgeleverd.

De beroepingscommissie zet daarom haar zoektocht voort. Jaap van de Meent blijft de komende periode als interim-predikant verbonden aan onze gemeente.

Van de diaconie

Landelijke Diaconale Dag

Ze kwamen weer uit het hele land naar de landelijke dag van de Diaconie op 9 november. Ik was één van de duizend deelnemers. Ze kwamen als vertegenwoordigers van hun kerkelijke gemeente en ontmoetten elkaar in Utrecht.

Het thema van deze dag was: Ieder mens telt. Voor God is ieder mens belangrijk en wordt ieder mens gezien. Een belangrijk aandachtspunt, zeker voor kerkelijke gemeentes. Daar mag niemand zich eenzaam voelen en ieder zich gezien weten. Als inleiding op het thema van deze dag werd psalm 8 gekozen, waarin de kostbaarheid van ieder mens beschreven wordt. Minister De Jonge benadrukte in zijn toespraak hoe belangrijk de kerk is, juist in deze tijd van individualisering. Een kerkelijke gemeenschap, waar men naar elkaar omziet.

Ik was bij een workshop over intercultureel bijbellezen en werd me bewust van de invloed, die je eigen culturele achtergrond heeft op interpretatie van bijbelse verhalen. En dan waren er de gesprekken met elkaar, muziek en zingen. Een dag vol inspiratie!

Nel Klamer-Brouwer

Minister De Jonge sprak op de Landelijke Diaconale Dag op 9 november 2019

Doe mee met de engelenactie!

Tijdens de adventsperiode kunt u dit jaar zelf de engel zijn, of erdoor bezocht worden. Vanuit de Duinzichtkerk starten we met een engelenactie. Dé gelegenheid om in de donkere dagen voor kerst iets voor een ander te doen of uw wens in vervulling te zien gaan.

In de hal van de kerk zal vanaf 1 december een groot engelenbord hangen. Hierop staan twee kolommen: 'mijn aanbod' en 'mijn wens'.

Engel zijn

Beschikt u over de perfecte auto om een leuk ritje mee te maken? Of bent u bijzonder handig in klusje in huis, kunt u lekkere dingen bakken, een spelletje spelen, of geniet u enorm van de klerenkast opruimen bij iemand anders thuis? Schrijf datgene waar u denkt een ander mee te kunnen helpen/vermaken op een briefje bij 'mijn aanbod', zet uw telefoonnummer erbij. Iemand die dit leuk vindt, kan contact met u opnemen.

Adventswens?

Zit u met een verzoek? Verjaardag op komst en zou u nou eindelijk wel eens zelf een taart willen maken, maar geen idee hoe ermee te beginnen? Zin in een middagje uit naar het strand, maar niet alleen? Zou u graag nog eens een hond uitlaten, heeft u de wens om de boekenkast eens te herinrichten? Uw wens voor de advent mag u ophangen in de kolom 'mijn wens', met naam en telefoonnummer erbij. Een engel die zich geroepen voelt neemt dan contact met u op! Mocht u vragen hebben, of alvast een wens of aanbod willen indienen? Dat kan bij de diaconie, stuur een mailtje naar diaconie@duinzichtkerk.nl of bel Tineke van Bommel, tel. 070-3280201.

Maaltijd en workshop

Daarnaast kunt u in december ook deelnemen aan:

2 december om 18.00 uur: maaltijdgroep in kerstsfeer (aankomst vooraf bij Anna Sas, zie elders in Onderweg)

15 december na de dienst: kerststukjes maken voor gemeenteleden.

Hartelijke groet,
de wijkdiaconie

Nieuwe schoolboeken voor JONG Transvaal!

Juni dit jaar hadden we een mooie kledingbeurs op het kerkplein. Tafels en rekken vol met kleding, ingezameld tijdens de voorbije weken. De verkoop liep vlot, aan het eind kon ik zeshonderd euro tellen. Het doel, nieuwe schoolboeken voor JONG Transvaal, kwam dichtbij.

JONG Transvaal is huiswerkbegeleiding voor middelbare scholieren in de wijk Transvaal. Dit is gevestigd in de diaconale locatie de Paardenberg. De wijkdiaconie van de Duinzichtkerk ondersteunt nu al een tweetal jaren de Paardenberg. We doen dat met allerlei acties. Denk even terug aan de Diaconie-tenoonstelling, hierbij verkochten we koekjes. Deze werden, duizend stuks (!) haalden we op, gemaakt door een paar mannen van het Wereldhuis. Of de vakantietassen voor de kinderen van de Voedselbank. En het laatste project, de inzameling van allerlei waren, ook voor de Voedselbank in de Paardenberg. Dat is tenslotte het grootste Haagse uitdeelpunt.

JONG Transvaal is een project dat eenieder aanspreekt. Hoe mooi kan het zijn, scholieren een kans te geven om verder te leren. Het is al aangetoond dat scholieren die meedoen het eindexamen (soms cum laude) halen en een opleiding gaan doen. Sommige afgestudeerden komen zelf lesgeven, om de volgende generatie op weg te helpen. Op het moment zijn er 56 leerlingen, die een paar dagen per week begeleiding bij het huiswerk krijgen. In groepen, maar ook soms samen met een leraar, de echt moeilijke

Inge en Willemien zoeken de boeken uit. Foto: Willem van der Meiden, STEK

hoofdstukken doorspitten. Er wordt dan wel van je verwacht dat je de les goed hebt voorbereid!

Er is een lange wachtlijst en om die lijst iets in te korten is er sinds dit schooljaar in de Schilderswijk een soort dépendance. In het Stagehuis aan de Teniersstraat krijgen tien à twaalf kinderen uit de onderbouw hier hun huiswerkbegeleiding.

Inmiddels is het bedrag van € 600 aangevuld met de opbrengst van een collecte in Gaspard (dank hiervoor aan Ds. Erwin de Fouw), bijdragen van vriendinnen tijdens mijn verjaardagsfeestje en meer donaties. Half november zijn Inge van Bommel van JONG Transvaal en ondergetekende achter de computer gekropen om een eerste lijst boeken te bestellen. Naast bijvoorbeeld de Bosatlas zijn het boeken voor wiskunde-, natuurkunde- en scheikundelessen, een grafische rekenmachine (gaat achter slot en grendel) en literatuur voor de bekende lijsten.

Er zijn meer boeken nodig, maar Inge en ik praten ook over opzetten van een fonds. In dit fonds zou een bepaald bedrag kunnen zitten waarmee het voor ieder kind mogelijk blijft de lessen te volgen. Sommige ouders kunnen namelijk de bijdrage van € 8 per maand niet betalen.

De gesprekken met Inge zijn leerzaam, je krijgt inzicht in de problemen in deze stad en dat in een wijk die echt maar een vijftien minuten fietsen verder ligt. Ik houd u op de hoogte van de voortgang van deze steun aan JONG Transvaal.

Willemien de Vlieger-Moll

Samenwerking DZK & CTK

Sinds 2013 werken de wijkgemeenten van de Duinzichtkerk en de Christus Triumfatorkerk samen. Samen vormen onze kerken de combinatie Haagse Hout-Archipel (combinatie IV). We hebben een lichte samenwerkingsvorm, die recent in beide kerkenraden is geëvalueerd aan de hand van drie vragen.

Wat vinden we goed gaan? Met de gezamenlijke diensten hebben we elkaar afgelopen jaren beter leren kennen. De diensten zijn inspirerend en enthousiasmerend. Samen organiseren we meer lezingen met aansprekende sprekers. Ook met jeugd- en diaconale activiteiten weten we elkaar steeds beter te vinden. Verder hebben we een prachtige musical Esther opgevoerd en inspirerende 40-dagenboekjes gemaakt. Samen hebben we meer armslag om kerkelijk werkers aan te nemen.

Wat kan beter? De samenwerking kan meer benoemd worden in de gezamenlijke diensten. De samenwerking biedt kansen voor geloofsverdieping. De communicatie over elkaars activiteiten kan nog beter.

Hoe willen we doorgaan? Continueren van de huidige lichte samenwerking en verbreden wat goed gaat. Met als verbeterpunten meer aandacht geven aan de gezamenlijkheid en elkaar versterken waar mogelijk. Zowel bij de diaconie en het jeugdwerk, als op andere denkbare gebieden, zoals pastoraal, missionair of kennisuitwisseling bij het beheer van het kerkgebouw. Een verbreding van de samenwerking met andere kerken in Den Haag kan op termijn ook een nieuwe dynamiek geven.

Wat vindt u van de samenwerking? Wij zijn ook benieuwd naar uw mening! U kunt schriftelijk uw reactie sturen naar het kerkelijk bureau Duinzichtkerk (duinvre@xs4all.nl) en de scribe van de Christus Triumfatorkerk (scribe@ctkerk.nl).

Hartelijke groet van de stuurgroep CTK/DZK, Jaap (v.d. A.), Annika, Victor en Tineke

Sint Pannekoek

Op 28 november vieren we in de Duinzichtkerk Sint Pannekoek (omdat deze eeuwenoude traditie al dertig jaar bestaat, schrijven we 'pannekoek' nog in de oude spelling). We luisteren naar het verhaal van Sint Pannekoek, een oude Rotterdamse legende, en eten natuurlijk samen lekkere pannenkoeken. Het feest begint om half 6, iedereen is van harte welkom!

Kerstspel

Het traditionele kerstspel gaat zoals elk jaar weer van start op 1 december, de eerste advent. Elke adventszondag werken we samen aan het stuk, bedenken we wie welke rol krijgt en hoe we het verhaal het mooist kunnen spelen. Doe je ook mee? Opgeven kan bij Chris van Wieren, c.vanwieren@pkn.nl

Werelddiaconaat

WYCLIFFE NIEUWS

We leren God steeds beter kennen en volgen

de vertaalde Bijbel in gebruik

Papoea-Nieuw Guinea – Vanuit een afgelegen dorpje loopt Peter twee dagen over bospaden om een cursus bijbelgebruik bij te wonen, die wordt georganiseerd door Wycliffe, een wereldwijde organisatie die de Bijbel vertaalt.

'Er zijn geen wegen die naar mijn dorp leiden, maar ik wil graag meer leren over hoe ik de jongeren in mijn taalgroep bij de Weg houd', legt Peter uit. Peter woont in het noorden van Papoea-Nieuw-Guinea en vertelt over de cursussen die hij bezoekt. 'De cursussen bijbelgebruik zijn ontzettend belangrijk voor de taalgroepen in dit gebied. Zonder deze cursussen zou de Bijbel voor veel mensen een gesloten boek blijven.'

Zingen

Tijdens de cursus bijbelgebruik worden diverse onderwerpen behandeld. Deze keer gaat om het gebruiken van eigen muziekinstrumenten door de verschillende gemeenschappen. Peter heeft erg uitgekeken naar deze dag: 'Zo ervaren de mensen in mijn eigen dorp dat het evangelie niet iets is van buitenaf, maar echt een plek heeft in ons eigen leven. Het heeft namelijk iets vreemds om in een andere taal te zingen en gebruik te maken van muziekinstrumenten die niet van ons zijn. We zingen de bijbelse liederen het liefst met onze met pitten gevulde kalebassen. Daarmee kunnen we de maat prima aangeven!' Terwijl hij vertelt kijkt hij rond: 'Zie je het enthousiasme waarmee de mensen zingen? Dat raakt me. Met elkaar leren we God steeds beter kennen. En zingen we Hem Zijn lof toe in onze eigen taal!'

Cultuur en bijbelgebruik

Peter kan blijven praten over de cursussen. Hij weet nog precies hoe het de vorige keer over ging: 'De cursus ging over de Bijbel en onze cultuur. Toen dachten we na over de verschillen tussen de Bijbel en

onze cultuur, maar ook hoe we de Bijbel een plek kunnen geven in onze eigen cultuur. Hoe moeten we Jezus Christus echt volgen terwijl het hier je status verhoogt als je met meerdere vrouwen trouwt? We moeten dan afzien van onze tradities en ons richten op Hem. Dat is niet makkelijk. Gelukkig leren we tijdens de cursus de Bijbel een plek te geven in onze eigen cultuur. Zo leren we hoe we de Bijbel moeten gebruiken tijdens samenkomsten en bijbelstudies. We kijken ook welke van onze tradities juist helpen om de Bijbel een plek in onze eigen taalgroep te geven.'

Cursusaanbod

'Er zijn verschillende cursussen waaruit wij kunnen kiezen', legt Peter me uit. 'Er is een jong stel voor Wycliffe Nederland uitgezonden. Zij wonen hier in Arop. Ze bezoeken regelmatig de taalgroepen 'in de buurt' en weten daardoor wat er speelt. Daar passen ze de cursussen op aan. In de buurt betekent trouwens wel dat we voor onze taalgroep inderdaad twee dagen lopen... maar we hebben er wel veel aan! Daarom is het ook zo belangrijk dat er verder gewerkt wordt aan het vertalen van de Bijbel in de moedertaal. Anders raakt het ons hart niet,' besluit Peter.

Het evangelie vertalen

Helpt u mee door 15 euro over te maken op NL44 RABO 0145 2886 76 t.n.v. Wycliffe Bijbelvertalers?

Noot

Papoea-Nieuw-Guinea is het oostelijke deel van het eiland Nieuw-Guinea. Het ligt ten noorden van Australië. Er worden 823 talen gesproken.

Tot zo ver deze keer,
Eric Ebbink

Een up-to-date website

De website van de Duinzichtkerk krijgt de komende twee maanden een opfrisbeurt. De communicatiecommissie (Anne Helene Borgts, Monique de Kruijf en Chris van Wieren) is sinds september bezig met werken aan een strakkere en toegankelijker website. Deze nieuwere vorm zorgt voor een goede weergave op uw telefoon of tablet, maakt mooi gebruik van beeldmateriaal, en is beter te gebruiken in combinatie met de verschillende sociale media. Kortom, we halen de website weer even bij de tijd.

Daarnaast kunt u vanaf 1 januari via twee domeinnamen bij de website komen: de oude www.dzvk.nl en www.duinzichtkerk.nl werken dan beide. Ook is er de mogelijkheid om een @duinzichtkerk.nl mail te krijgen, denk bijvoorbeeld aan uwcommissie@duinzichtkerk.nl. Vanaf 1 januari zullen de veranderingen zichtbaar zijn, en kunt u ontdekken wat u allemaal nog meer extra op de website kunt. We houden u op de hoogte!

Chris van Wieren

Maaltijdgroep

Maandag 4 nov. '19 was het weer een geweldige avond! De Chefs Bets Nijssen en Yolanda van Daal hebben een 3 of 4 of meer sterren diner voor ons gekookt! De tafels waren mooi, gezellig gedekt, ik kwam zelf te laat! (sorry!) En alle gangen werden opgediend, we konden blijven zitten en genieten! We begonnen met een groentesoep met croutons, vervolgens kregen we hutspot MET klapstuk. Een heerlijke zelfgemaakte appelcake sloot het diner af, met een kopje koffie of thee!

Er waren wel meer dan 35 mensen, heel druk en zeer gezellig! De VRIJWILLIGERS en de CHEFS worden zeer bedankt, dankzij hen hebben we heel relaxt kunnen genieten van de avond!

CIAO, tot gauw (2 dec.)
liefs Anna, sasanna@hotmail.com

Ook al zijn de Pieten zwart of wit, Zorg ervoor dat je 2 december in de kapel zit!

Nee, Sinterklaas zal er niet zijn, maar onze 'Chefs' verpesten onze lijn!

Zij gaan ons verwennen met een diner van vijf gangen, dus je buik zal over je riem hangen!

Een soort 'eerder' kerstdiner, Vonden de Chefs een leuk idee!

Ben je erbij,
Schrijf je in of mail naar mij!

REUZE FIJN + GEZELLIG ALS U MEE-EET,
TENMINSTE ALS U HET AANMELDEN NIET VERGEET!
HET VINDEN VAN DE HOND IN DE POT IS NIET FIJN,
OMDAT ER OPEENS TE VEEL 'SMUL-
LERS' ZIJN!

Anna Sas

Gelegenheidskoor op vierde adventszondag

Zoals in het vorige nummer van *Onderweg* werd aangekondigd, zal tijdens de dienst op de vierde Adventszondag op 22 december bij voldoende belangstelling een gelegenheidskoor medewerking verlenen.

Het gelegenheidskoor zal bestaan uit de Duinzichtkerk-cantorij aangevuld met gemeenteleden. Een jaar geleden is tijdens de afscheidsdienst van ds. Corrie van Duinen voor het eerst met een dergelijk gelegenheidskoor 'opgetreden'. Voorafgaand aan het optreden werd toen gedurende een aantal avonden met veel inzet en ook plezier gerepeteerd.

In *Onderweg* werden de data van de repetitieavonden vermeld, maar deze data wijzigen iets, aangezien voor donderdagavond 5 december vanwege Sinterklaas een alternatieve avond is bepaald.

De repetities zullen in de kapel van de Duinzichtkerk plaatsvinden van 20.00 – 22.00 uur op:
donderdag 28 november
woensdag 4 december
donderdag 12 december
donderdag 19 december

Enthousiaste, zanglustige gemeenteleden worden van ganser harte uitgenodigd om zich voor het gelegenheidskoor aan te melden bij onze cantor-organist Gert Boersma (op zondagen na de dienst, telefonisch op 0182-539162 of per mail jboebla@online.nl).

'Onze Wim neemt afscheid'

Wim Boelens heeft onlangs afscheid genomen van zijn notariskantoor in de stad Delft. Het spreekwoordelijke stokje was een grote tak, beter gezegd een herdersstok. En deze werd doorgegeven aan zijn opvolger Ewout Jansen. Met de woorden dat Ewout als een goede herder voor het kantoor en de geachte cliëntèle zorgt.

We kennen Wim allemaal. Als het al niet was om zijn bemoeienissen met Marienbrunn, de mooie avonden met Huub Oosterhuis of zijn adviezen voor wat betreft notariszaken. Alles veranderde toen hij zijn Henriette tegen kwam en zelfs met haar trouwde! Een paar jaar later werd er verhuisd, naar Joppe. Het oude familievakantiehuis kwam vrij, een droom werd waar. Wim bleef wel werken; iedere week een paar dagen naar Delft om toch zijn zaken door te kunnen zetten.

Een jaar geleden ontmoette hij Ewout Jansen, die zijn opvolger zou worden. Tijdens de gezellige receptie werd het stokje overgedragen. Daarna een bezoek aan de tentoonstelling van Pieter de Hooch, dit alles gevolgd door een spetterend feest. Mooi beeld: Wim in het middelpunt dansend met zijn kantoorgenoten.

Dank Wim, voor alles wat je voor Duinzichtkerk, de stad Delft en als notaris hebt gedaan. Geniet samen met Henriette van de welverdiende rust.

Willemien de Vlieger-Moll

Adventsviering Christus Triumfatorkerk

Op 18 december is er een Adventsviering in de Christus Triumfatorkerk. De leden van de Duinzichtkerk zijn hierbij van harte uitgenodigd! Inloop vanaf 11.30 uur. Programma: koffie/thee, korte adventsviering, lunch, kerstverhaal, bijbel- en sted-enquiz, hapje/drankje.

Vrijwilligers ge- vraagd voor de kerstnachtdienst Grote Kerk

Op 24 december 2019 om 22.00 uur, wordt de jaarlijkse kerstnachtdienst gehouden in het centrum van onze residentiestad. Een samenwerkingsverband van meerdere Haagse PKN-kerken, organiseert een mooie viering in de Grote of Sint-Jacobskerk (adres: Rond de Grote Kerk 12). Welkom!

Er worden ongeveer 800 bezoekers verwacht en de voorbereidingen zijn al maanden gaande. In verband hiermee zoeken we vrijwilligers. Mogen we een beroep op u/jou doen? Zou u/je op dinsdag 24 december

- vanaf 9.00 uur tot ca. 14.30 uur of een dagdeel in één van de mooiste kerken van ons land willen helpen met: stoelen klaarzetten; versieren; uitschenkstands opbouwen; podium bouwen?
- vanaf 19.00 uur, tijdens de dienst en/of een deel: sap, wijn, chocolademelk en kerststol klaar willen zet-

ten; vóór de dienst mensen verwelkomen en eventuele vragen beantwoorden; tijdens de dienst veiligheidscoördinator zijn; collecteren tijdens de dienst?

- na de dienst, vanaf 23.15 uur: sap en glühwein schenken; meehelpen met opruimen?
- en/of op vrijdagochtend 27 december vanaf 9.00 uur willen helpen met opruimen?

Goede coördinatie, gezellige sfeer en verzorging inwendige mens gegarandeerd. Als u/jij meer wilt weten of u/je op wilt geven, kan dat bij Bo Rodenhuis, borodenhuis@hotmail.com (0623641369).

Dank!

Namens de organisatie Kerstnachtdienst Grote Kerk: Ds. Jannet van der Spek, Ds. Christiaan Donner, Ds. Jacob Korf, Margriet Quarles, Rein Willems, Eric Kruit, Karin Hoentjen en Bo Rodenhuis.

Herdenkingsbijeenkomst 18 augustus 2019, Einde Tweede Wereldoorlog in Azië

74 jaar na het einde van de Tweede Wereldoorlog in Nederlands-Indië

Vicaris Ad van der Helm heet de aanwezigen welkom. Velen weten dat wij als kerken een bijdrage willen leveren aan het erkennen van de geschiedenis van mensen uit Nederlands-Indië. Door dit erkennen willen wij een toekomst bouwen waar de woorden 'verzoening en erkenning' belangrijk zijn. Wij merken steeds wanneer vergeten verhalen voor het voetlicht worden gebracht, het helend en verbindend is.

V.l.n.r. Ad van der Helm, Henriette van Raalte en Yukari Tangena

We vergeten ook niet het leed van de Indonesiërs, de Romoesha's en de Molukkers die eveneens slachtoffers van de 2e Wereldoorlog werden. Hij doet hen een verzoek dit kenbaar te maken bij de Haagse Gemeenschap van Kerken. Dit jaar is de herdenking gewijd aan

'kinderen zonder ouders', drama's die levenslang sporen hebben nagelaten. De jongens van 10 jaar of ouder werden uit het gezin gerukt om naar het Mannen- of Jongenskamp te vertrekken, terwijl hun vaders ergens in de Gordel van Smaragd, in Birma of in Japan als krijgsgevangene dwangarbeid verrichtten. Ad van der Helm leest de brief van de Japanse Yukari Tangena voor. "Veertig jaar geleden, toen ik in Nederland kwam waren er donkere herinneringen, toen was de sfeer vijandig tegen Japan. Maar sinds 2012 heb ik het voorrecht om samen met u het einde van de oorlog in de Stille Oceaan te gedenken".

Dries van de Beek (80 jr):
'Ik vertel u een verhaal dat ik mijn archiefkast noem, waar de herinneringen uit mijn kindertijd worden bewaard. Herinneringen die tot 10 jaar geleden mij dagelijks en ook in de nacht overvielen. In die archiefkast zitten laatjes waar de herinneringen liggen opgestapeld. Soms gaan die laatjes weer open en komen die afschuwelijke beelden weer boven: de honger, de angst en de pijn liggen geduldig te wachten en het wonderlijke is dat toen ik de kampervaringen in de laatjes van mijn archiefkast opborg die beelden mij niet meer onverwacht besprongen. Ik ben nu de baas over de beelden geworden. Ik kan de laatjes openen maar ook weer sluiten, maar helemaal zal de oorlog nooit uit mijn leven verdwijnen. Ik ben inmiddels een rijk en gelukkig mens geworden, maar eerder dankzij de oorlog, dan ondanks. Toen de Japanners mijn geboorteplaats Tjimahi bezetten werden

mijn ouders van elkaar gescheiden. Mijn vader ging naar het Mannenkamp en mijn moeder vertrok met mijn baby broertje en mij als driejarige kleuter naar het vrouwenkamp. Hier werd ik door een groepje oudere jongens opgenomen en vond dat heel spannend. Later begreep ik pas dat de grotere jongens mij erbij wilde hebben, omdat ik een klein, dun, behendig mannetje was die eten uit de gaarkeuken kon pikken. Tweemaal daags werd ik boven op een toren van twee jongens getild, schoof door het kiepraam - boven de gaarkeuken - pikte alles wat ik maar kon vinden en stopte dat in een bamboemandje dat een andere jongen via een touw naar boven had gehengeld. Een keer werd ik betrapt en moest mijn moeder 12 uur lang in de gloeiende zon onder een golfplaten afdak staan zonder iets te drinken. In 1944 werd dit groepje jongens door Japanse militairen voor dwangarbeid uit het kamp gehaald. Daar zat ik als kleuter bij en kwam terecht in het Mannenkamp tussen duizenden volwassen mannen. Alleen op de wereld, geen leeftijdgenoten, geen ouders, alleen maar mannen, die in hun eenzaamheid op zoek waren naar warmte en wisten dat kleine jongetje te vinden. Na een paar maanden in het Mannenkamp was ik meer dan dood dan levend. Ik was in elkaar gezakt en werd naar de ziekenbarak gebracht. Dit was de 'hel', die een pater Jezuiet mij had laten zien. Hier was meer stank, meer geschreeuw van stervende mannen. Dode mannen die als hobbezakken vergezeld met honderden vliegen aan mijn brits voorbijtrokken. Plotseiling breekt de dag aan dat het kamp openging. De oorlog was

Dries van de Beek

voorbij. Ik werd naar een groot ziekenhuis gebracht waar ik verzorgd werd. Ik dacht dat ik dood was, omdat het leek alsof ik de hemel was aangekomen. Koelte, verzorging, vrouwenhanden die me voorzichtig wasten, mij wat te eten gaven met kleine slokjes water. De steenpuisten werden door een 'engel' met grote voorzichtigheid behandeld. Om de paar uur werden ijsblokjes om mij heen gelegd om de koorts te laten zakken. Toen het levensgevaar geweken was, werd ik de tuin in gereden en dacht toen dat ik in het paradijs was aangekomen. Voor het eerst na jaren kon ik weer ruiken, proeven en schone lucht inademen. Mijn bed stond onder de palmen en pisangbomen en kon de hemel zien. Toen voelde ik me gelukkig, veilig en geborgen. Ineens staat een graatmagere vrouw naast mijn bed en zegt dat ze mijn moeder is. Ze wil me omhelzen; ik duw haar van mij af. "Dat is mijn moeder' en wijs naar de engel die mij maandenlang heeft verzorgd. "Ik heb geen moeder meer, maar de lieve verpleegster is mijn moeder geworden". Maar toch wen ik eraan dat zij mijn moeder is, al herken ik haar nauwelijks. Het normale leven met mijn moeder en mijn broertje keert langzaam terug. Mijn broodmagere vader komt weer

thuis. Mijn ouders trekken zich voortdurend terug in fluisterende gesprekken over hun kampervaringen. Mijn broertje en ik mogen niet horen wat zij beleefd hebben. Een keer luister ik ze af. Mijn vaders schip werd in de Javazee getorpedeerd en heeft jaren moeten zwoegen aan de Birma spoorweg. Mijn moeder met haar kampontberingen en het gemis van haar kind. Waar is hij? Leeft hij nog? Twee ontroostbare mensen, nooit hebben ze hun ervaringen met hun zonen kunnen delen. Nooit hebben ze vragen aan ons gesteld. Als langzaamaan het gewone geluk in ons gezin terugkomt, komen de telegrammen van het Rode Kruis per post binnen. "Het spijt mij u te moeten mededelen dat uw vader, uw moeder, uw grootmoeder, uw broers, uw zusters, uw neefjes, uw ooms en tantes in Auschwitz, Birkenau of Sobibor om het leven zijn gebracht". Mijn ouders stortten in, mijn moeder huilde een hele dag en daarna ging haar verdriet op slot. Mijn vader wilde niet meer naar Nederland terug. Maar omdat ik ziek werd konden we niet naar Australië emigreren en gingen toch naar Nederland. Ons gezin kwam in januari 1950 in Amsterdam aan, waar we bij een verre tante 2 kamers kregen. Terug in Nederland ging de Holocaust mijn vader inhalen. Elk vrij uur nam hij me mee voor wandelingen door Amsterdam en vertelde verhalen over zijn gestorven familie. "Daar woonde mijn ouders en daar ben ik geboren, in deze straat zat ik op school, daar woonde mijn grootouders". Tijdens een van deze wandelingen heb ik mijn vader plechtig moeten beloven nooit met een Joods meisje te zullen trouwen. Vijf jaar na aankomst in Nederland overleed hij. Een schok voor mij, maar ook het begin van een nieuw leven. Ik was zestien jaar en er moest brood op de plank komen. Nu meer dan vijftig jaar later zijn mijn moeder en mijn broertje er niet meer. Alles wat met mijn jeugd en mijn familie te maken heeft is weg. Overgebleven uit die tijd zijn de letters op dit papier, de letters van de telegrammen van het Rode Kruis en de in steen gehouden letters op de muren van de Hollandse Schouwburg in Amsterdam als een symbolisch graf van mijn ganse familie. De rest ligt

onder in mijn oude archiefkast en dat laatje blijft voorlopig dicht!

Tjeerd Sleswijk Visser (88 jr): vertelt over het verlies van zijn vader en zijn internering in het Jongenskamp.

"Op 1 maart 1942 vonden de Japanse landingen plaats op West Java, het gebied waar ik als elfjarige woonde. Ik lag in bed en hoorde in het midden van de nacht een vreemd geknal en rende naar mijn ouders. Mijn vader zei: 'Dus de Japanners zijn geland en nu moeten we vluchten'. In een auto reden we naar Lembang, stapten uit en mijn vader zei: 'Ik ga terug naar Soebang, want ik moet de inheemse arbeiders betalen'. Mijn moeder en ik waren

Tjeerd Sleswijk Visser

geschokt en zagen hem langzaam weggrijden. Dit was de laatste keer dat ik hem zag. Bij vrienden kregen wij onderdak en acht dagen lang bleven we in de schuilkelder. Er werd vreselijk gevochten. Een Japanse soldaat viel het huis binnen, had honger en wilde een kommetje rijst hebben. Die kreeg hij, maar hij vond de rijst niet schoon en zocht naar een bak met water en wierp de rijst in de W.C. die meteen verdween. Toen werd hij zó razend dat hij ons probeerde neer te schieten. Even voordat hij de haan van zijn geweer overhaalde kwam onver-

wacht een Japanse vrouw het huis binnenrennen die keihard begon te schreeuwen. De soldaat schrok ervan en ging er direct van door. Deze vrouw was erg behulpzaam en zei dat wij zo snel mogelijk naar Bandoeng moesten vertrekken. Daar hoorden wij het afschuwelijke bericht dat mijn vader in Soebang was vermoord. Mijn moeder kreeg van de Japanse autoriteiten toestemming zijn graf te bezoeken. Toen we op de onderneming aangekomen waren, bracht het personeel ons naar het graf en vertelde dat hij door Indonesische plunders was vermoord. Hun leider had mijn vader om de sleutel van de brandkast gevraagd. "Neen" had vader gezegd en werd toen meteen doodgeschoten. Zijn mensen hebben hem in de achtertuin begraven en zorgden lang voor het graf uit respect voor mijn vader. In november 1942 kwamen mijn moeder en ik in het Tjihapitkamp terecht. Daar heb ik mijn kampvrienden leren kennen. In 1943 moesten alle jongens ouder dan 10 jaar vertrekken, maar de moeders accepteerden het niet. In het wit gekleed – de rouwkleuren van Japan – trokken ze naar de commandant en smeekten hem de jongens niet te laten vertrekken. Dat gebeurde toen niet, maar twee maanden later werden zij op transport gezet en het kamp werd het Jongenskamp Tjihapit. Het eten was slecht, werd steeds slechter, we vergaarden kikkers en slakken die we op een houtvuurtje kookten en opaten. Later vertrokken wij lopend met onze bagage naar het 15e bataljon Tjimahi in Bandoeng. Het Jongenskamp was gelukkig gescheiden van het Mannenkamp. Onze gezondheid ging erg achteruit. Ik kreeg een etterende ontsteking aan beide ogen, kon niets meer zien en werd door een van mijn kampmaatjes naar de

Sopraan Magreet Schuemie

waterpomp gebracht. Wij werkten in de tuinen en buiten het kamp verzamelden we hout voor de gaarkeuken. Een katholieke frater en vader Daniël begeleidden ons. Stiekem richtten zij een padvindergroep op en organiseerden een jongenskoor.

Op 23 augustus 1945 moesten de jongens in het Mannenkamp bijeenkomen. De Japanse commandant vertelde toen dat de oorlog voorbij was. Maar wij mochten het kamp niet verlaten, omdat het erg onveilig was, het begin van de Bersiap. Japanse bewakers zouden ons beschermen. Mijn moeder uit Tjideng ging op zoek naar mij en vond mij terug in Bandoeng. Met een militair vliegtuig vertrokken we naar Batavia waar we aan boord gingen op de 'Johan van Oldenbarnevelt' die naar Nederland voer. In Amsterdam werden we door mijn broer opgevangen die we twaalf jaar niet hadden gezien. Voor mijn moeder en mij was de ellende van de oorlog voorbij. Wij misten mijn vader die zijn laatste rustplaats kreeg op de Erebeegraafplaats in Bandoeng.

Christiaan Steenbergen vertelde dat

zijn computer was gecrasht waardoor het boekje 'Helend Herdenken' helaas niet kon worden gepubliceerd. Maar volgend jaar komt het zeker uit!

De sopraan Margreet Schuemie, op de vleugel begeleid door Peter le Feber, zong liederen van Samuel Barber: 'The slumber song of the Madonna: Verdriet van de moeder' en 'Sure on this shining night: Verdriet van het kind'.

Huib Versluys droeg twee gedichten voor. Het eerste was 'Kamp' van Govert Huijser uit de bundel Flarden. Zijn moeder was stervende, hij heeft haar nog kunnen zien toen hij net uit het Jongenskamp kwam. Het tweede gedicht was van Huib's vriend Arne Koefoed die zijn vader tijdens de Japanse bezetting verloor: '1988 Dodenherdenking'. Samen zongen wij 'Het Indisch Onze Vader' en 'Captives' Hymn'. Met het zingen van het zesde en vijftiende couplet van het Wilhelmus werd de Herdenkingsbijeenkomst afgesloten. Daarna was iedereen welkom in de kapel met een hapje en een drankje met dank aan Jaap IJssel de Schepper, zusje Erica Versteeg, George en Marga de Ceuninck van Capelle. Bij de uitgang van de kerk reikte Yukari de 'Rozen van Verzoening' uit.

De volgende dag kreeg ik een email van Dries van de Beek: "Ik was vermoeid, maar zeer voldaan!". Zijn zeer indrukwekkende verhaal had hij nooit eerder verteld.

Henriette van Raalte

Herdenkingsbijeenkomst Einde WO II in Azië, 18 augustus 2019, Duinzichtkerk

PREEKROOSTER

H.A. = Heilig Avondmaal,
w+c = Woord en Communie

Duinzichtkerk

Aanvang 10.00 uur, tenzij anders
vermeld

- 01/12 1e Advent, ds. E. de Fouw
08/12 2e Advent, ds. J. Korf, H.A.
15/12 3e Advent,
ds. J.C. van Dongen
22/12 4e Advent, ds. F. Bouwen
24/12 Kerstavond 22.00 uur,
ds. M.C. Aten
25/12 Kerst, ds. J. van de Meent
29/12 ds. S.H. Smits
31/12 Oudjaarsdag, 19.30uur,
ds. S.H. Smits
05/01 Nieuwjaarsdienst,
ds. J. van de Meent

Nebo

Aanvang 11.30 uur

- 01/12 ds. T. Hetteema
15/12 ds. H. van Laren
25/12 Kerst op het Plein,
gv. B. Zwaan
29/12 dhr. E.J. Westera

Protestantse
Diaconie
Den Haag

Preekstoel van de Prinsenhof in Delft.

Collecterooster

1 dec	Wijkdiaconie	Eigen wijkgemeente
8 dec	Centrale Diaconie	Eigen wijkgemeente
15 dec	Wijkdiaconie	Eigen wijkgemeente
22 dec	Diaconale collecte, Jongerenwerk	Eigen wijkgemeente
24 dec	Wijkdiaconie	Eigen wijkgemeente
25 dec	Kerk in Actie - Kinderen in de knel	Eigen wijkgemeente
29 dec	Centrale Diaconie	Eindejaarscollecte Protestantse Kerk Den Haag
31 dec	Centrale Diaconie	Eindejaarscollecte Protestantse Kerk Den Haag

Opbrengsten collecten oktober

6 okt	1e collecte	Centrale Diaconie, "Blijf je nog even?"	179,58
	2e collecte	Kerk en Israel	130,41
13 okt	1e collecte	Kerk in Actie: Werelddiaconaat	203,47
	2e collecte	Eigen wijkgemeente	146,43
20 okt	1e collecte	HAASTU Studentenpastoraat	183,46
	2e collecte	Eigen wijkgemeente	149,22
27 okt	1e collecte	Centrale Diaconie	215,54
	2e collecte	Eigen wijkgemeente	233,93

Gegevens betreffende de gemeente

Predikant:

Interim-predikant is ds. Jaap van de Meent, bereikbaar tel. 06-20498002.
E-mail: contact@jaapvandemeent.nl. Ook bereikbaar via het kerkelijk bureau.

Diaconaal opbouwwerker:

Jeannet Bierman. Bereikbaar via STEK: 070-3181616, info@stekdenhaag.nl
of jbierman@stekdenhaag.nl.

Jeugdwerker:

Chris van Wieren, maandag en donderdag in de DZK en vrijdag in de CTK;
06-34933775 / c.vanwieren@pkn.nl.

Scriba:

Gerrit van Straalen, Oostduinlaan 81, 2596 JJ Den Haag, tel.: 070-3268822,
e-mail: straalg@kpnmail.nl

Organisten:

Duinzichtkerk: Gert Boersma, Meerburgstraat 8, 2804 ZE Gouda, tel.:
0182-539162; Vervanging: Roelfien Folkersma, Hemsterhuisstraat 10,
2513 RD Den Haag, tel: 06-29155905

Kerkelijk bureau:

Annika Kruithof, Van Hogenhoucklaan 89, 2596 TC 's-Gravenhage.
Openingstijden: maandag en donderdag van 9.00-13.00 uur. Buiten deze
uren en bij afwezigheid contact via voicemail op tel. 070-3245778. Alle cor-
respondentie en nota's naar het Kerkelijk Bureau. Ook bereikbaar via
e-mail: duinvre@xs4all.nl.

Adres voor doopbediening, huwelijksbevestiging en attestaties:

Neem contact op met het kerkelijk bureau of met de scriba.

Auto-rijdienst Duinzichtkerk:

Tineke van Bommel-Reehoorn, tel. 06-4454 3447

Beheersstichting Duinzichtkerk/Vredeskapel:

Vrijwillige bijdragen, bijdragen in het kader van de Actie Kerkbalans, giften
of legaten ten behoeve van de Wijkgemeente Archipel Benoordenhout
gaarne overmaken op rekening NL69 INGB 0000 2461 28 t.n.v. Beheers-
stichting DZK/VK. Penningmeester: Kerst K. Troost, tel. 06-83702602 of
e-mail kerstktroost@gmail.com

Onderhoudscommissie DZK/VK: Stan Butijn

Penningmeester Wijkdiaconie:

Rekening NL63 INGB 0000 3115 17. Informatie bij Nel Klamer-Brouwer,
Bankastraat 157, 2585 EM Den Haag, tel. 070-3501317, e-mail:
p.klamer@ziggo.nl

Giften voor ZWO en andere diaconale doelen kunnen ook naar voornoemd
rekeningnummer van de Wijkdiaconie worden over gemaakt.

Werkgroep Marienbrunn

De Werkgroep Marienbrunn onderhoudt de contacten met onze Partner-
gemeente in Leipzig. Rekening NL81 INGB 0000 4579 54

Kosterij Duinzichtkerk:

Sylvia Huijboom, Van Hogenhoucklaan 93, 2596 TC, tel. 070-3245774

AGENDA

NOVEMBER

woensdag 27	19.30 - 21.30 uur	Workshop Eenzaamheid, georganiseerd door Diaconie en Team Ouderlingen o.l.v. Wouter den Ouden, locatie Duinzichtkerk.
donderdag 28	10.00 uur	Koffie drinken met de koster in de kapel, Duinzichtkerk.
donderdag 28	20.00 - 22.00 uur	Zing Mee; oefenen voor zingen tijdens de kerkdienst op 22 dec., Vierde Advent, o.l.v. cantor-organist Gert Boersma. Duinzichtkerk.
vrijdag 29	17.30 uur	Sint Pannekoek, Kinderkerk. Locatie Duinzichtkerk.

DECEMBER

zondag 1	11.00 uur	Start Engelenactie: geef u op bij het bord onder de toren!
maandag 2	18.00 - 20.00 uur	Maaltijdgroep in kerstsfeer, kapel van de Duinzichtkerk, graag vooraf opgave op lijst onder de toren. Aan tafel 18.30 uur.
woensdag 4	20.00 - 22.00 uur	Zing Mee, repetitie gelegenheidskoor t.b.v. dienst op 22 dec., locatie Duinzichtkerk. Ook repetitie op 12 en 19 december.
donderdag 5	10.00 uur	Koffie drinken met de koster in de kapel, Duinzichtkerk.
donderdag 12	10.00 uur	Koffie drinken met de koster in de kapel, Duinzichtkerk.
vrijdag 13	20.00 uur	Kerstfilm, locatie kapel Duinzichtkerk.
zondag 15	11.00 uur	Na de dienst: Workshop kerststukken maken o.l.v. Marike, locatie Duinzichtkerk.
woensdag 18	inloop vanaf 11.30 uur	Adventsviering in Christus Triumfatorkerk, georganiseerd door de Diaconie.
donderdag 19	10.00 uur	Koffie drinken met de koster in de kapel, Duinzichtkerk.
donderdag 19	11.00 - 12.30 uur	Bijbels Leerhuis o.l.v. ds. Jaap van de Meent ter voorbereiding van de kerkdienst op 25 december, Duinzichtkerk.
dinsdag 24	22.00 uur	Kerstnachtdienst o.l.v. ds. M.C. Aten, Duinzichtkerk.
woensdag 25	10.00 uur	Kerstdienst o.l.v. ds. J. van de Meent, Duinzichtkerk.
dinsdag 31	19.30 uur	Oudjaarsdienst o.l.v. ds. S.H. Smits, Duinzichtkerk.

JANUARI

zondag 5	10.00 uur	Nieuwjaarsdienst o.l.v. ds. J. van de Meent, Duinzichtkerk.
----------	-----------	---

Maria en Jozef op weg naar Bethlehem.